

Dumondas d'asil èn difficilas

Revisiun da la lescha

CUN CUSS. NAZIUNAL HEINZ BRAND
HA DISCURRÌ LUCAS DEPLAZES / ANR

■ Onn per onn dumondan var 15 000 persunas asil en Svizra. Per l'emprima mesadad da quest onn sa chattan già 14 430 dossiers sin maisa da l'Uffizi federal da migraziun a Berna. La Svizra cun sedia da la Crusch cotschna a Genève è conscientia da sia tradizion da proteger persunas estras periclitadas. Ed ella vul mantegnair questa nobla misiun. Il problem il pli difficult è da pudair differenziar tranter ils vairs fugitivs e persunas che vegnan en Svizra or da motivs economics. Mo ina pitschna part (2008=23%, 2009=16,3%) sa far valair motivs valabels per ina dimora da protezioni.

Onns ora ston ils blers requirents d'asil spetgar sin ina decisiun. En la media dura il proceder 1400 dis. Quai munta che ina gronda part resta cun il status da requirent d'asil durant 3–6 onns e dappi en Svizra. Sche quai sa tracta d'ina famiglia han ils uffsants frequentà la scola e discurran nossa lingua. Ina repatriaziun è en tals cas in drama per ils pertutgads, mo er per las autoritads che ston exequir il cumond da bandunar la Svizra. Dapi onns tschertga la politica schliaziuns adequatas per meglierar la situaziun.

Quest onn ha il parlament revedi la lescha davart il conceder asil. Lanr ha porfità da la sessiun a Berna e tschentà a cusseglier naziunal Heinz Brand (pps/GR) intginas dumondas davart la situaziun actuala e la midada da la lescha. Durant blers onns è stà Heinz Brand scheff da l'Uffizi dals affars da polizia e da dretg civil dal Grischun. El dispona da gronda experientscha personala er sin il sectur d'asil.

Tgenina è stada Vossa incumbenza tar il chantun Grischun a Cuira?

Heinz Brand: Sco scheff da l'uffizi dals affars da polizia e da dretg civil durant 25 onns er jau responsabel per l'accompagnement dal proceder d'asil e per l'execuziun da las decisiuns negativas davart accordar asil. Durant questi 25 onns sun jau stà confrontà cun tuttas fassettas da questa incumbenza. Jau hai stù reglar blers cas fitg difficults ed exequir diras decisiuns per ils pertutgads.

Co avais Vus passentà voss emprim onn – quatter sessiuns – sco cusseglier naziunal a Berna?

Per mai è quai stà in onn da grondas midadas. In midament d'in post en l'administraziun cun in di bain planisà en ina total nova funcziun da cusseglier en ina gronda interpresa privata. Mo er la midada en la politica mutta per mai insatge tut nov. Ins sto midar trasora il lieu da lavour, la vita è daventada insaco pli hectica.

La politica naziunala è ordvart complexa

Tge è stà per Vus propi in eveniment da muntada speziala?

Ina experientscha speziala e surprisia per mai, sco nov parlamentari, è stà il presidi da la nova cumissiun per dumondas d'immunitat. Mo jau sun er stà surstà da la gronda varietad da la politica naziunala insumma. Jau n'avess mai spetgà in tal mantun da fatschenas, las pli diversas.

Tge ha impressiuna Vus talmain?

En emprima lingia ina immensa paletta

Cusseglier naziunal Heinz Brand è s'engaschè già en ses emprim onn a Berna per schliaziuns adequatas per il sectur d'asil.
Foto L. DEPLAZES

da temas, da problems e d'engaschis che fan impressiun ad in nov com-member dal parlament federal. En in curt mument vegn ins confruntà cun da tutta sort incumbensas e novaziuns. Ina vaira sfida che pretenda ina considerabla lavour d'introducziun.

Las instanzas giuridicas dovràn bler temp

Tenor Vossas emprimas experientschas è la politica sin il nivel naziunal bler pli complexa che sin il stgalim chantunal?

Quai pon ins senza dubi dir uschia. La politica naziunala è bler pli vasta, pli profunda ed ordvart complexa e pretensiua.

Sco president da la nova cumissiun per dumondas d'immunitat avais Vus stù prender posizion davart l'immunitat da Christoph Blocher en connex cun las fatschenas privatas dal president da la Banca naziunala Hildebrand. Bain ina dumonda delicitata per vus?

Tschert, quai è sta per mai ina fatschenta pretensiua. D'ina vart mia lavour ord l'optica sco commember da la pps ed il grond interess politic da vart da la personalitat Blocher. Vegn quest collega da partida tractà cun autres mesiress. Da l'autra vart la mancanza d'experimentscas cun quella nova cumissiun.

Sco quai ch'ins ha pudì leger en in rapport davart la problematica d'asil cuzza il proceder d'asil en la media 1400 dis. Quai mutta per bleras persunas termins da spetga da plirs onns. En quest lung temp èn gis famiglias già integradas en lur conturn, ils uffants van a scola. En tals cas è ina re-

patriaziun in drama. Tgenins èn ils motivs che mainan a talas situaziuns?

Ils motivs èn fitg divers. Savens èn las dumondas complexas e pretendan gronda lavour per procurar per ils documents necessariis. Vitiers vegn che las instanzas giuridicas dovràn magari lung temp per prender lur parairis. La dretgira refusa tutta critica cun l'argument da l'indipendenza. Dentant er ils divers process da lavour en l'uffizi da migraziun pudessan vegnir pli efficients. En las recentas discussiuns parlamentaras è stà indiscutabel che l'Uffizi federal da migraziun n'ha betg cumplì durant ils ultims onns sia incumbensa da management, quai vul dir en moda e maniera che avess garanti in proceder optimal ed effizient. Quella discussiun è dentant vegnida in pau zuppentada.

Ruth Metzler, Christoph Blocher, Eveline Widmer, Simonetta Sommaruga, tutti questi chefs dal Departament federal da gustia e polizia, han constatà tar la surpigliada dal departament ch'il proceder da conceder asil cuzza memia ditg ed empermess da cursan il termin cun ina revisiun da la lescha d'asil. Il success è dentant restà modest. Ussa ha il parlament approvà ina ulteriura revisiun. Po la nova lescha midar la situaziun?

Regenza grischuna astga esser loscha da sia lavour

Durant plirs onns – cura che Christoph Blocher ha dirigì il departament – èn las dumondas d'asil vairamain sa reducidas. Pussaivel che la situaziun internaziunala ha er contribù. Christoph Blocher aveva decretà mesiress pli rigurusas per l'execuziun. Quai aveva purtà in tschert meglierament er cun reunir ils uffizis involvads. Ussa ston ins con-

tga esser losch da sia lavour sin il sectur d'asil. Cler che nus avain stù acceptar reproschas dals sanesters e da las organizaziuns umanitaras. Nus sajan stads memia rigurus, nus avaian gi in cor memia dir. Mo en questa furma pau-schala na poss jau betg acceptar quella critica.

L'emprima part da la revisiun da la lescha d'asil ha il palament deliberà quest onn. Tgeninas èn las mesiress principales?

Jau sun persvas che la revisiun vegn a gidar da schliar ina part dals problems. Il parlament ha acceptà diversas mesiress che duain plinavant lubir d'accelerer il proceder d'asil. Sco mesira immediata ha il parlament dismiss la pussaivladad d'inoltrar dumondas d'asil tar nossas ambassadas en l'ester. La Svizra è la suelta naziun che lubescha quella via simpla. Refusar il servetsch militar na vala betg pli sco motiv d'asil. La lescha vertenta lubescha senz'auter da reglar cas clers senza retard, per exemplu en 48 uras sco già annunzià. Mesires a lunga vista sco midadas sin il sectur d'arrestaziun, bajets da dimora – actualmain mancan var 700 plazs – èn en preparaziun.

Il grond dumber da recurs procura per lungs termins da decisiun e prolunghescha il temp da dimora. Pertge na pon ins betg scursanir ils termins?

Quai constat. La pli gronda part dals requirents d'asil che ha retschet ina decisiun negativa fa diever dal dretg da recurs. Ina acceleraziun dal proceder d'asil pretenda er da las instanzas da recurs ch'ellas contribueschian lur part. Quai n'è betg adina stà il cas.

statar in marcant augment da las dumondas d'asil. Ina chaussa è clera: Mo cun la lescha d'asil na pon ils problems betg vegnir schliads. Las grondas difficultads existant tar l'execuziun da las decisiuns negativas, saja quai tar la confederaziun u tar ils singuls chantuns.

L'uffizi da migraziun sto vegnir pli effizient

Constat quai ch'ils problems d'asil èn ils pli difficultads che la Svizra sto schliar?

Quai san ins dir uschia. Plirs cussegliers federais han pruvà d'als schliar, mo senza grond success. Il problem d'asil n'è betg mo il problem da la confederaziun e da la Svizra. Schliaziuns èn mo realisablas en collauraziun cun ils chantuns e cun ils pajais esters. La confederaziun decida davart il dretg d'asil tenor la lescha, l'execuziun è chaussa dals chantuns. Naturalmain che la confederaziun sostegna ils chantuns. Jau pens als contracts da repatriaziun cun ils singuls pajais, a la preparaziun da las scrifitiras necessarias e dals meids da transport. Ins sto plinavant vesair che tscherts chantuns han fatg lur pensums conscientiusamain sco il Grischun u s. Gagl ed auters. Ina part – principalmain ils chantuns da la Svizra franzosa – han persequità ina politica main rigurusa. Quai avain nus pudì constatar cleramain er ussa tar la revisiun da la lescha.

Il Grischun n'ha betg gi grondas difficultads cun l'execuziun. Per tge motivs?

La regenza grischuna è s'engaschada consequentiamain per realisar las decisiuns. Quai ha evitò cas restants e polemica publica. Il chantun Grischun as-